

עֲזָרֵי מַעַם הַשָּׁמַיִם עוֹשֵׂה שָׁמַיִם וָאָרֶץ

סֵפֶר הַזֵּהָר

שִׁחְבֵר הַתֵּנָא הָאֱלֹקִי רַבָּן שְׁמַעוֹן בֶּר יוֹחָאי זִיע"א

וּבּוֹ: "סֵפֶר הַזֵּהָר", "זֵהָר חֲדָשׁ", "תְּקוּנֵי הַזֵּהָר"

מְנַקֵּד

פְּרָשְׁת וְאַתְחַנֵּן

מִבְּאֵר בְּלִשׁוֹן הַקֶּזֶזׁשׁ עִם פְּרוּשׁ קַל וְנֶחְמָד לְמַעַן יְרוּץ הַלּוֹמֵד בּוֹ

מחולק ל- תתק"ס (960) קונטרסים

ל"ב כרכים של לי חלקים

כרך כ"ב - חלק ל

קונטרס 660

מופץ ללא מטרת רווח כלל - לקירוב הגאולה ברחמים

בְּסִפְרָא דָּא יִפְקוּן בֵּיה מִן גְּלִיתָא בְּרַחֲמֵי

יחד שבטי ישראל לסיים כל ספר הזוהר בדקות ספורות

"קודשא בריך הוא אורייתא וישראל חד הוא"

יוצא לאור על ידי "מפעל הזוהר העולמי"

אָדָר א' תשע"א לפ"ק - בעיה"ק בית שמש תובב"א

מפעלות הזהר

כט

כרכים גדולים עם ביאור נחמד וקל מאוד שבקרוב יצא לאור, ובפרט בזכות מזכי הרבים של מפעל הזהר העולמי, ונראה שזו כננת הדברים שפעלת ספר הזהר (שאמנם נתגלה בתקופה מאחרת יחסית לתקופת רשב"י) צריכה להמצא לכלל ישראל בסוף הימים, בדורו של מלך המשיח, כלומר בדורנו אנו, ולכן נראה שהנגישות הגדולה של ספר הזהר בימינו אינה מקרית כלל ועקר.

וכבר קראו כל גדולי הדור את הצבור לקריאה בספר הזהר בתקופה זו. ושמעתי בשם גדולים, שנכון שאדם יקציב לעצמו אפלו קריאה של דבר מועט בספר הזהר מדי יום, ובכך יוכל בעזרת השם לדבק בספר הזהר. והאמת, שמעבר לדברים האמורים למעלה בענין כחו של ספר הזהר לבטל את חבלי משיח עבור האדם הדבק בו, הרי ידוע שספר הזהר ממרק את נשמת האדם מכל דבר רע, והקריאה בו היא סגלה לכל הישועות וההצלחות.

מורי ורבותי! באדרא רבא קדישא (זהר חלק ג דף קכ"ח ע"א) כתוב: שהיה מעמד הר סיני בשעה שגלה רבי שמעון בן יוחאי את האדרא: וזה לשון האדרא: תנא רזין דרזין, כד פתח רבי שמעון ברזי דרזין, אזדזע אתרא, [למדנו בביתא שבספר רזא דרזין, וכאשר פתח רבי שמעון לפרש את הסודות נזדעזע המקום שישבו שם כדמיון הר סיני שנאמר בו ויחרד כל החר מ'אד] וחברין אתחלחלו. [והחברים התחלחלו ונרעדו כדמיון ישראל במתן תורה שנאמר ויחרד כל העם אשר במחנה]. – כמה גדול זכותו של הרשב"י ז"ע אשר בלמוד תורתו זוכים למעמד הר סיני וקבלת התורה.

בספר פרי צדיק לרבינו צדוק הכהן מלובלין ז"ע, (סימן ח' דף נ"א עמוד א), וז"ל: רבי שמעון בן יוחאי גלה ופתח הע' פנים שבמלת בראשית, וקרא אותם תקוני זהר, מפני שהוא לשון אור, ואור גימטריא ר"ז, והוא האור הגנוז שגנזו הקדוש ברוך הוא בתורה וכו', שעל ידי זה יהיה ביכלת האדם לתקן כל מה שעבר עליו על ידי תשובה, ועל ידי זה יברך אותו השם

הקדמה לזוהר תתק"ס חלקים - מבצע "יחד כל ישראל"

ישראל הקדושים והטהורים ה'מה כלולים כל ששים רבוא נשמות בתוך ספר הזוה"ק, בדפנת רבינו הקדוש הרמח"ל זי"ע באגרותיו. ולכן כל אחד יטמין עצמו בספר הזוהר הק' במיוחד בדורנו דרא בתראה ודור אחרון. ובזהר (זהר חלק ג' דף קנ"ג): ברעיא מהימנא כתב דהוא "תיבת נח" שמציל מפני המבול הנורא. ולזה תקן הרמח"ל זי"ע דיקבצו את כל ישראל ללמוד זוה"ק ובזה יתבטלו כל הגזרות – ויצמחו הישועות בצמיחת קרן דוד במהרה. (ועין בספר זכותא דרשב"י).

כתב בשדי חמד (מערכת מ' סוף בלל קצ"ח) וז"ל: מצוה שעושים אותה הרבה בני אדם בשתפנות, כל אחד נוטל שכר פאילו עשאה פולה לבדו, ומטעם זה נוהגים כל בית ישראל לעשות חבורת ש"ס ומחלקים הש"ס בין כמה בני אדם, שכל אחד לוקח מסכת אחת, ועושים סיום פעם אחת בשנה, וכן חבורות שחלקו ביניהם ללמוד סדר משניות, ושורת הדין נותנת שיטול כל אחד ואחד שכר פאילו למד הש"ס פולו, עכ"ל. – שמחת סיום ספר הזהר: הרבי רבי ברוך נכד הבעל שם טוב זיע"א, נהג בכל שנה ושנה ביום ל"ג בעומר לעשות סיום ספרי הזהר הקדוש, ואחר הסיום לקח הספר הזהר בידי קדשו ורקד כמה שעות, ואחרי רקודין דקדשה משמחת היום ומשמחת התורה נשק בפי קדשו את ספר הזהר ואמר בזה הלשון, "איך קען דיה, און דו קענסט מיר" [פירוש: אני מפיר אותך, ואתה מפיר אותי]. (טעמי המנהגים).

קריאת גדולי ירושלים בשנת תרפ"א: מעלת למוד הזהר הקדוש אשר הוא מבטל כל מיני פרעניות וגזרות קשות ורעות ומותנא וחרבא ובזה מעלמא... לשקד על למוד הזהר לגמור בארץ ובחוצה לארץ אלף סיומים... וברור כי גם אנשי חוץ לארץ יעלה הלמוד שלהם עם אנשי עיר הקדש במסלת בית קדש הקדשים בסוד כל ישראל ערבים זה בזה, ונכנס לשנה חדשה שנת גאלה וישועה ברחמים על עמו ישראל ועל כל העולם כלו... סיום זהר לעלוי מזל עם ישראל ולבטל כל הצרים אותם עליונים ותחתונים, ויפר עצת אויבינו ויקלקל מחשבותם ולא תעשינה ידיהם תושינה, וישראל ישכן לבטח ונראה בנחמת ציון, ובמהרה יתקיים "ויקראתם דרור בארץ אבי"ר.

הלומדים בחבורה – כל אחד כמה דקות ומשתתפים ומתאחדים ברצונם, עולה להם לפולם שלמדו כל הזוה"ק, וכך נוכל בשבע דקות לעשות סיומי זוהר לאלפים, ויתקיים בנו דברי הנביא ישעיה (פרק ס' כ"ב) "הקטן יהיה לאלף" שאפילו בדורנו הנמוך – יוכל להחשב לשר האלף, שסים כל הזוה"ק, ובפלא יועץ (ערך רבים) כתב: וכמה מעלות טובות לתורה דרבים ותפלה דרבים וכל מצוה הנעשית ברבים, הנה כי פן ראוי לכל אדם להתחבר עם יראי ה' וחושבי שמו ולקיים מאמר דוד המלך ע"ה (תהילים קי"ט ס"ג) "חבר אני לכל אשר יראוך". עכ"ל.

על סיום "כל ספר הזהר" בגירסא מצינו מנהג ישראל לעשות אז סעדת מצוה ולפטור בכורים מתענית בערב פסח. (ספר דרך ארץ מנהגי יהודי ארם צובה חלק א' עמוד כ"ז). (ועין בשו"ת פרחי פהונה חלק אר"ח סי' ג')... וממילא כל שכן בלמוד הזוהר

עלינו לשמוח בסיום למודו, שזכות לימוד הזוהר הוא הדבר היחיד להוציאנו מעבדות לחרות כנזכר בזוהר הקדוש, ועוד שהזוהר מלא על גדותיו ממשניות, ובכלל מסכתות נחשב, וזה הוא בכלל סעודת מצוה, עת"ד.

ובספר תולדות קול יהודה (אות ל"ג) איתא עובדא: דפעם אחת ביומי דאב קודם הצום עשה סעודת סיום ואכלו בשר, ושאלו אותו על מה עשה סיום, והשיב כי סים את הספר הקדוש עשרה מאמרות להרמ"ע מפאנו ז"ל, וכן במנהגיו (שם אות קכ"ט), פעם אחת במוצאי תשעה באב אכל בשר, ואמר שיש לו סיום על ספר פרי עץ חיים (להאר"י הקדוש), ע"כ. ובספר סוד ה' מבאר: ועל פי דברי הפסא מלך והבן איש חי ועודו – מעלת הלמוד בזוה"ק, שהלמוד ממש נתהפך לאיש חדש וטהור, ומתמלא שמחה בכל רגע בלומדו, ובוודאי בסיים כל חלק, כמו ספר התיקונים, זהר על התורה, וזוהר חדש, עלינו לשמוח ולעשות סעודה גדולה על כל חלקי הזוהר ובוודאי על האדרא הקדושה שבלמוד האדרא הקדושה זוכה שהרשב"י בכבודו ובעצמו בא מעטר כמלך ויושב ומקשיב בקולו בשלומד האדרא.

כתב המקבל הקדוש רבי אברהם אזולאי זי"ע א זקנו של החיד"א בשם המקבל הרב אברהם גלאנטי זי"ע, בספרו "אור החמה" על ה"אדרא דמשפנא" (שבפרשת משפטים דף קכ"ג ע"ב), וזה לשון קדשו: אפילו עוד היום אחר שנפטר רשב"י מבינינו, כל זמן שאנו עוסקים בדברי האדרא, "אתער" בא רבי שמעון מעטר כמלך בעטרותיו בראש, ויושב בגון, עכ"ל. האם יש שמחה גדולה מזו, על פן ראוי לעשות סעודת מצוה. ובוודאי כאשר יבקש ויתפלל בזכות הרשב"י תתקבל תפלתו ותעשה בקשתו, ומבאר בכתבי האר"י (שער הפסוקים, שיר השירים): "היושבת בגנים חברים מקשיבים לקולך השמיעני": ראשי תבות ח' בירים מ' קשיבים ל' קולך ה' שמיעני, הוא חמלה, כמו שדרשו בזוהר בפרשת שמות (דף י"ב ע"ב), על פסוק והנה נער בוכה ותחמל עליו וגו', והבן זה, עכ"ל. ובזהר שם בארו שהשכינה חומלת כאשר חוזרים בתשובה, שקודם קטרגה מדת הדין על בטול תורה, וכאשר חוזרים בתשובה ומתקנים, מיד חומלת השכינה הקדושה, ונשמעת התפילה ועל דרך דברי האר"י כאשר משתף עצמו עם הציבור בלמודו, אז מעורר את השכינה הקדושה לחמל עליו ולשמע תפלתו ולעשות בקשתו לטובה. ובאור החיים הקדוש כתב דגואל הראשון הוא גואל האחרון כמו שאמרו בזוה"ק מ'ה ש'היה היא – ראשי תבות משה – שיהיה, שהוא הגואל האחרון. (אפשר לרמוז דהרשב"י נשמת משה ובזכותו נגאל), ואין משה רבינו ע"ה מוסר התורה רוצה לגאול עם של בטלנים, עת"ד האור החיים הקדוש זי"ע א. ובזוה"ק קראו למי שלא לומד סודות התורה ולכלל הפחות למוד בקריאה זוה"ק, עם הארץ, ובגללו מתעבב הגאולה רח"ל. על פן פלנו צריכים להתחזק ולהתאחד בלמוד הקדוש הזה. וברוך ה' שזכינו בדרךנו להתחבר כלל ישראל עם "מפעל הזוהר העולמי" העובד ללא לאות ללא מטרות רוח, ולוקח על שכמו משא ועול החובות למען הקים השכינה הקדושה ולשמח לאבינו שבשמים – על פן אחי! כל אחד יכלל בלמוד הנשגב הזה למען פדות השכינה הקדושה ולמען פדות נפשנו ופדות עמו ישראל בקרוב בימינו ברחמים, אכ"ר.

תפלה קדם למוד האוהר הקדוש

רבון העולמים ואדוני האדונים, אב הרחמים והסליחות. מודים אנחנו לפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, בקדשה ובהשתחויה, שקרבתנו לתורתך ולעבודתך עבודת הקדש, ונתת לנו חלק בסודות תורתך הקדושה. מה אנו, מה חיינו, אשר עשית עמנו חסד גדול כזה. על כן אנחנו מפילים תחנונינו לפניך, שתמחול, ותסלח, לכל חטאתינו ועוונותינו, ואל יהיו עוונותינו מבדילים בינינו לבייך. ובכן יהי רצון מלפניך יי אלהינו ואלהי אבותינו, שתכוננו לבבינו ליראתך ואהבתך, ותקשיב אזניך לדברינו אלה, ותפתח לבבינו הערל בסודות תורתך, ויהיה למודנו זה נחת רוח לפני כסא כבודך פריח נחוץ. ותאציל עלינו אור מקור נשמתנו בכל פחינתנו, ושיתנוצצו ניצוצות עבדיך הקדושים אשר על ידם גלית דבריך אלה בעולם. וזכותם, וזכות אבותם, וזכות תורתם, ותמימותם, וקדשם, יעמוד לנו לבל נפשל בדברים אלו. ובזכותם תאיר עינינו במה שאנו לומדים. כמאמר נעים זמירות ישראל "גל עיני ואביטה נפלאות מתורתך". יהיו לרצון אמרי פי והגיון לבי לפניך יי צורי וגואלי. כי יי יתן חכמה מפיו דעת ותרונה: (קבלה מהאר"ל)

לשים יחוד קודשא בריה הוא ושכינתיה, בדחילו ורחימו, ורחימו ודחילו, ליחדא שם יוד כ"י בוא"ו כ"ן ביהודא שלים, על ידי ההוא טמיר ונעלם בשם כל ישראל לאקמא שכינתא מעפרא, ולעלוי שכינת עויגו אם הבנים שמחה. הריני מקשר עצמי בלימוד הקדוש הזה בנשמת כל התנאים והצדיקים הפתובים בזוהר הקדוש ובראשם התנא האלוני רבי שמעון בר יוחאי ורבי אלעזר בנו. ועל ידי זה תתקיים תפלת דוד המלך עליו השלום (תהלים סא, ד-ה) כי היית מחסה לי מגדל עז מפני אויב. אגורה באהלה עולמים אחסה בסתר כנפיה סלה. ואזפה שבלמודינו זה יהיו שפתותיהם דובבות בקבר, למען שמו באהבה לעשות נחת רוח ליוצרנו ולעשות רצון בוראנו. ובהדין ספרא ספר האוהר, יפקון ישראל מן גלותא ברחמי, יראה אל עבדיך פעלה והדרך על בניהם. ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו, ויהי נעם אדני אלהינו עלינו ומעשה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו (תהלים צ, טז-יז). (סוד ה')

[תפלה לרפואות וישועות]

הריני מקבל עלי מצות עשה של ואהבת לרעה פמוה, והריני אוהב כל אחד מבני ישראל כנפשי ומאדי, והריני מזמין את פי ללמוד בספר הזוהר הקדוש לזכות ... כב"פ (וכאן יפרט בקשות) [לרפואת...] [ישועת ...] [לבנים ...] השם ישלח דברו יחזקהו וירפאהו ברפואת הנפש ורפואת הגוף ברמ"ח אבריו ושם"ה גידיו בתוך שאר חולי ישראל ויארץ ימיו ושנותיו בנעימים] [ויזשיעהו בדבר ישועה ורחמים ...] אמן סלה.

יתברך שיהיה חטאיכם פשנים הללו, שסדורות ובאות מששית ימי בראשית, ואז פשג לבנינו. ולכן נוהגין ישראל ללמד בספר התקונים בחדש אלול ועשרת ימי תשובה, שאילו הארבעים יום הם ימי רצון שאז נתנו הלווחות שניות למשה רבינו עליו השלום עם כל הדברי תורה, ולתקן הכל על ידי תשובה, עכ"ל.

ובקונטרס עץ החיים (פרק יג), ומי שאינו לומד פנימיות התורה הרי הוא מתחייב בנפשו כי גם בעסק התורה יפל הנופל כו' בנזכר לעיל בארץ ולא זו בלבד שלא יברר ברורים אדרבה כו' וכמו שאמר מי שאינו רוצה בלמוד הזה כי אם בלמוד הנגלה לבד הרי הוא מתדבק באתר דמותא כו' וכמו שכתב בזהר דווחי שהובא לעיל שרק בה ועל זדה יזכה לאור החיים כי היא היא בחינת עץ החיים ועל זדה יבוא לידי אהבה ויראה וחי בהם בעסק תורתו לברר ברורים לעלות נפשו ומקור נפשו וליחדן ביחודו יתברך כו', עכ"ל.

ובזה אפשר לפרש המשנה אבות (פג משנה א') ולפני "מי" אתה עתיד לתן דין וחשבון "מי" בגימטריה נ', שיכולים לזכות על ידי לימוד תורת הסוד, אתה עתיד לתן דין וחשבון. כלומר כאשר תבוא לפניו יתברך עם "מי" זה השער הנ' המתגלה ללומדי הסוד, אז תוכל לתת דין וחשבון.

ואפ"ל "מי" גילה "רז" זה לבני "מי" בגימטריה חמשים, שע"י "רז" שהוא סודות התורה יכולים להיכנס לשער החמשים. ועיי"ע באור החיים הקדוש (שמות ג' ח') עה"פ וארד, ושם (ויקרא כ"ב יב), דע"י התורה יוכלו להיכנס לשער החמשים, וזה רק ע"י לימוד תורה לשמה, שאי אפשר להגיע לזה בלי תורת הסוד כמבאר בזה"ק וברמח"ל, ובשל"ה במסכת שבועות שלו (דף קפג:).

רואים מכל זה שעל ידי תורת הסוד יכולים לזכות לחמשים שערי קדושה וזה בכל השנה כולה, שתורת הסוד מטהר ומזכך את הנפש כמו שהבאנו בספר אור הזוהר מאלף צדיקים, זי"ע.

לְאֶכְלָלָא תְרִין לְבִין, חַד טַב וְחַד בִּישׁ. בְּכָל
נַפְשָׁךְ: חַד טַב, וְחַד בִּישׁ. בְּכָל מְאֻדְךָ, דְּאֵלֵךְ לֹא
אֲתִיָּא לְדַרְשָׁא. אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר, וְאֶפִּילוּ הָאִי
לְדַרְשָׁא הוּא. מָאִי טַעְמָא. בֵּין דְנַפְלָל לִיה
מְמוּנָא מִירוּתָא, אוּ מִסְטָרָא אַחְרָא, אוּ בֵין
דְאִיהוּ רְוּחַ לִיה, וְעַל דְּאֵ כְתִיב בְּכָל מְאֻדְךָ.
אָמַר רַבִּי אַבָּא, אַהֲדַרְנָא לְקָרָא וְאַהֲבַת. מֵאֵן
דְרַחֲמִים לְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא, אֲתַעְטֵר
בְּחֶסֶד מְפַל סְטָרִין, וְעַבִּיד חֶסֶד בְּכֹלָא, וְלֹא
חַיִּיס עַל גּוֹפִיָּה וְעַל מְמוּנָיָה. מְנַלְן. מְאַבְרָהָם.
כְּמָה דְאַתְמַר, דְּהָא לֹא חָס בְּרַחֲמֵימוּתָא
דְמֵאֲרִיָּה, עַל לְבִיָּה, (דְּהוּא יִצְרָיִל) וְעַל נַפְשִׁיָּה, וְעַל
מְמוּנָיָה.

נַפְשָׁךְ, אַחַד טוֹב וְאַחַד רַע. בְּכָל
מְאֻדְךָ, זֶה לֹא כֹּא לְדַרְשָׁה. אָמַר
רַבִּי אֶלְעָזָר, וְאֶפִּילוּ זֶה הוּא
לְדַרְשָׁה. מַה הַטַּעַם? בֵּין שְׂנַפְלָל
לוֹ מְמוֹן מִיְרֵשָׁה, אוּ מִצַּד אַחֵר,
אוּ בֵין שְׂהוּא הַרְוִיחַ אוֹתוֹ, וְעַל
זֶה כְּתוּב בְּכָל מְאֻדְךָ.

אָמַר רַבִּי אַבָּא, חֲזוֹנֵנוּ לְפִסְקוּ
שֶׁל וְאַהֲבַת. מִי שְׂאוּהֵב אֶת
הַקְּדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא, מִתַּעֲטֵר
בְּחֶסֶד מְפַל הַצְּדִידִים וְעוֹשֶׂה חֶסֶד
עִם הַכֹּל, וְלֹא חָס עַל גּוֹפּוֹ וְעַל
מְמוֹנוֹ. מִנֵּיִן לָנוּ? מְאַבְרָהָם, כְּמוֹ
שְׂנַאֲמַר, שְׂהֲרִי לֹא חָס בְּאַהֲבַת
רַבּוֹנוּ עַל לְבוֹ (שְׂהוּא יִצְרָיִל) וְעַל
נַפְשׁוֹ וְעַל מְמוֹנוֹ.

עַד לְבוֹ לֹא הִשְׁגִּיחַ, עַל רַצוֹנוֹ,
מִשׁוּם אַהֲבַת רַבּוֹנוּ. עַל נַפְשׁוֹ -
שֶׁלֹּא חָס עַל בְּנוֹ וְעַל אִשְׁתּוֹ
בְּשִׁבִיל אַהֲבַת רַבּוֹנוּ. עַל מְמוֹנוֹ
- שְׂהִיָּה עוֹמֵד בְּפִרְשַׁת דְרָכִים
וּמִתְקַן מְזוֹנוֹת לְכָל הָעוֹלָם.
מִשׁוּם כִּף הַתַּעֲטֵר בַּעֲטָרָה שֶׁל
חֶסֶד, כְּפִתּוּב (מִיכָה ז) חֶסֶד
לְאַבְרָהָם. וּמִי שְׂמִתְקַשֵּׁר בְּאַהֲבַת
רַבּוֹנוּ זֹכֵה לְזֶה, וְלֹא עוֹד, אֱלֵא
שֶׁכֵּל הָעוֹלָמוֹת מִתְבָּרְכִים בְּגַלּוּלוֹ.
זֶהוּ שְׂכִתּוּב (תְּהִלִּים קמ"ה) וַחֲסִידֶיךָ
יְבָרְכּוּכָה. אֵל תִּקְרִי יְבָרְכּוּכָה,
אֱלֵא יְבָרְכּוּ כ"ה. (שְׂכִתּוּב (בְּרַאשִׁית יב)
וּנְבָרְכוּ בְךָ כָּל מִשְׁפְּחוֹת הָאָדָמָה).

יּוֹם אַחַד הָיָה חָלַשׁ רַבִּי יוֹסִי,
נִכְנְסוּ אֵלָיו רַבִּי אַבָּא וְרַבִּי יְהוּדָה
וְרַבִּי יִצְחָק, רָאוּ אוֹתוֹ שֶׂהִיָּה
נֹפֵל עַל פְּנֵיו וְיָשֵׁן. יָשְׁבוּ.
כְּשֶׁהִתְעוֹרַר, רָאוּ שֶׁפְּנָיו מְחִיכוֹת.
אָמַר לוֹ רַבִּי אַבָּא, דְּבַר חֲדָשׁ
רְאִיתָ? אָמַר לוֹ, וְדָאִי, שְׂעַכְשׁוֹ
עַלְתָּה נַפְשִׁי, וְרְאִיתִי אֶת הַכְּבוֹד
שֶׁל אוֹתָם שֶׁמְסָרוּ עֲצָמָם עַל
קְדוּשַׁת רַבּוֹנָם, שְׂהִיָּו נִכְנְסִים
בְּשִׁלְשָׁה עֶשֶׂר נְהָרוֹת אֶפְרָסְמוֹן

עַד לְבִיָּה לֹא אֲשַׁגַּח, עַל רְעוּתָא דִּילִיָּה, בְּגִין
רַחֲמֵימוּתָא דְמֵאֲרִיָּה. עַל נַפְשִׁיָּה, דְּלֹא חָס
עַל בְּרִיָּה, וְעַל אֲתַתִּיָּה, בְּגִין רַחֲמֵימוּתָא
דְמֵאֲרִיָּה. עַל מְמוּנָיָה, דְּהוּא קָאִים בְּפִרְשַׁת
אַרְחִין, וְאַתְקִין מְזוּנֵי לְכָל עַלְמָא. בְּגִין כְּף,
אֲתַעֲטֵר בַּעֲטָרָא דְחֶסֶד. כְּמָה דְכְּתִיב, (מִיכָה ז)
חֶסֶד לְאַבְרָהָם. וּמֵאֵן דְאַתְקַשֵּׁר בְּרַחֲמֵימוּתָא
דְמֵאֲרִיָּה, זֹכֵה לְהָאִי. וְלֹא עוֹד, אֱלֵא דְעַלְמִין
כְּלָהוּ מִתְבָּרְכִין בְּגִינֵיָּה. הָדָא הוּא דְכְּתִיב, (תְּהִלִּים
קמ"ה) וַחֲסִידֶיךָ יְבָרְכּוּכָה, אֵל תִּקְרִי יְבָרְכּוּכָה,
אֱלֵא יְבָרְכוּ כ"ה. (דְּכְתוּב, (בְּרַאשִׁית יב) וּנְבָרְכוּ בְךָ כָּל מִשְׁפְּחוֹת
הָאָדָמָה).

יּוֹמָא חַד, הָיָה חָלַשׁ רַבִּי יוֹסִי, עָאֵל (עֵאֵל)
לְגַבִּיָּה רַבִּי אַבָּא וְרַבִּי יְהוּדָה וְרַבִּי
יִצְחָק, חָמוּ לִיה דְּהוּא נַפִּיל עַל אֲנַפּוּי וְנֹאִים.
יָתְבוּ. כַּד אֲתַעַר, חָמוּ לִיה לְאַנְפּוּי דְחִיָּיְכִין.
אָמַר לִיה רַבִּי אַבָּא, מְלָה חֲדַתָּא חֲמִיתָא. (ד
רס"ו ע"ב) אָמַר לִיה וְדָאִי, דְּהִשְׁתָּא סְלָקָא נַפְשִׁי,
וְחִמִּית יְקָרָא, מְאִינוֹן דְמְסָרוּ גְרַמִּיָּהוּ עַל
קְדוּשַׁה דְמֵאֲרִיָּהוֹן, דְּהוּוּ עָאֵלִין בְּתַלְיִסָּר נְהָרֵי דְאַפְרָסְמוּנָא דְכָנָא. וְקוּדְשָׁא

ברוך הוא משתעשע בהו. וְחַמֵּינָא מַה דְּלֵא יִהְיוּ לִי רְשׁוּתָא לְמִימְר. וְשְׂאִילָנָא לִזְוֵן, אֲמִינָא, הָאֵי יִקְרָא דְמָאֵן הוּא. אָמְרוּ לִי, מֵאֵינֻן דְּרַחֲמֵינֵי לְמֵאֲרִיִּהוֹן בְּהָהוּא עֲלֵמָא. וּמִמָּה דְרַחֲמִית, נִפְשָׁאֵי וּלְבָאֵי אֲתַנְהִיר, וְעַל דָּא אֲנִפְּאֵי חֵיבִין.

אמר ליה רבי אבא, זַפְאָה חוּלְקָךְ, אָבֵל אֲוִרֵיִתָּא אֲסֵהִיד בְּהוּ, דְכַתִּיב, (ישעיה סד) עֵינַן לֹא רָאֲתָה אֱלֹהִים זִוְלַתְךָ יַעֲשֶׂה לְמַחְפָּה לוֹ. אָמַר לִיה רַבִּי יְהוּדָה, הָא שְׂאִילֵנוּ חֲבַרְיָא, דָּא דְכַתִּיב יַעֲשֶׂה, תַּעֲשֶׂה מִיבְעֵי לִיה.

אמר ליה, הָא אֲתִמְר. אָבֵל רְזָא דְמְלָה, הֵינֵנו דְכַתִּיב, (תהלים כז) לְחַזוֹת בְּנַעַם יְיָ וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ. וְאוֹקְמוּהָ, נַעַם יְיָ, הֵהוּא דְאֲתִנָּא מִעֲתִיקָא קְדִישָׁא, דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא מִשְׁתַּעֲשַׁע בֵּיה. דְהָא הֵהוּא נַעַם מִעֲתִיקָא נִפְקָא. וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ, בְּהִיכְלָא עֵילְאָה עַל כְּלָא. אוּף הָכָא, עֵינַן לֹא רָאֲתָה אֱלֹהִים זִוְלַתְךָ יַעֲשֶׂה. מָאֵן הֵהוּא עֲתִיקָא סְתִימָא דְכְלָא, דְהָא בֵּיה תְלִיָא, אָמַר לִיה, וְדָאֵי הָכֵי הוּא. זַפְאָה חוּלְקִיהוֹן דְאֵינֻן דְרַחֲמֵמוּתָא דְמֵאֲרִיִּהוֹן מִתְדַבְּקוֹן בְּהוּ, לְאֵלִין לִית שַׁעוּרָא לְחוּלְקִיהוֹן בְּהָהוּא עֲלֵמָא.

אמר רבי יצחק, כַּמָּה מְדוּרִין עַל מְדוּרִין אִית לְהוּ לְצַדִּיקֵיָא בְּהָהוּא עֲלֵמָא, וּמְדוּרָא עֲלָאָה דְכְלָא, אֵינֻן דְרַחֲמֵמוּתָא דְמֵאֲרִיִּהוֹן אֲתַקְשֵׁר בְּהוּ, דְהָא מְדוּרִיהוֹן אֲתַקְשֵׁר בְּהִיכְלָא דְסְלִיק עַל כְּלָא. מָאֵי טַעְמָא, בְּגִין דְקוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא כְּהָאֵי אֲתַעֲטֵר.

הָא חֲזִי, (ס"א כלא אהבה) הֵיכְלָא דָּא, אֲהֶבְהָ אֲתַקְרִי, וּבְגִין אֲהֶבְהָ קִיִּמָּא כְלָא. כַּמָּה דְכַתִּיב, (שיר השירים ח) מִיָּם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֲהֶבָה. וְכְלָא בְרַחֲמֵמוּתָא קִיִּמָּא, דְהָא

טְהוּר וְהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִשְׁתַּעֲשַׁע עִמָּם, וְרֵאִיתִי מַה שְׂלָא נְתַנּוּ לִי רְשׁוּת לִזְמַר. וְשְׂאִילֵי אוֹתָם, אֲמַרְתִּי שְׁל מִי הַכְּבוֹד הַזֶּה? אָמְרוּ לִי, שְׁל אוֹתָם שְׂאֵהְבוּ אֶת רַבּוּנָם בְּאוֹתוֹ הָעוֹלָם. וּמִמָּה שְׂרֵאִיתִי הוּאֲרוּ נִפְשֵׁי וּלְבָבֵי, וְעַל כֵּן פְּנֵי מַחֲכֹת. אָמַר לוֹ רַבִּי אַבָּא, אֲשֶׁרִי חֲלַקְךָ, אָבֵל הַתּוֹרָה מְעִידָה עֲלֵיהֶם, שְׁכַתוּב (ישעיה סד) עֵינַן לֹא רָאֲתָה אֱלֹהִים זִוְלַתְךָ יַעֲשֶׂה לְמַחְפָּה לוֹ. אָמַר לוֹ רַבִּי יְהוּדָה, הָרִי שְׂאֵלוּ הַחֲבַרְיִים, זֶה שְׁכַתוּב יַעֲשֶׂה, הָרִי הַזֶּה צָרִיךְ לוֹ לֵהִיֹּת תַּעֲשֶׂה!

אמר לו, הָרִי נִבְבְּאָר, אָבֵל סוּד הַדְּבַר הֵינֵנו שְׁכַתוּב (תהלים כז) לְחַזוֹת בְּנַעַם ה' וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ. וּפְרָשִׁי, נַעַם ה', אוֹתוֹ שְׂבָא מִהַעֲתִיק הַקְדוּשׁ שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִשְׁתַּעֲשַׁע בּוּ, שְׁהָרִי אוֹתוֹ נַעַם יוֹצֵא מִהַעֲתִיק. וּלְבַקֵּר בְּהִיכְלוֹ, בְּהִיכְל הָעֲלִיּוֹן עַל הַכֹּל. אֵף כָּאֵן, עֵינַן לֹא רָאֲתָה אֱלֹהִים זִוְלַתְךָ יַעֲשֶׂה - מִי? אוֹתוֹ הַעֲתִיק הַנּוֹסֵתֵר שֶׁל הַכֹּל, שְׁהָרִי בּוֹ תְלוּי. אָמַר לוֹ, וְדָאֵי כֵּן הוּא. אֲשֶׁרִי חֲלַקְסָם שֶׁל אוֹתָם שְׂבָאֲהֶבְת רַבּוּנָם נִדְבָקִים בְּהֶם, לְאֵלָה אֵינִן שַׁעוּר לְחֲלַקְסָם בְּעוֹלָם הָהוּא.

אמר רבי יצחק, כַּמָּה מְדוּרִים עַל מְדוּרִים יֵשׁ לְצַדִּיקִים בְּעוֹלָם הָהוּא, וְהַמְדוּר הָעֲלִיּוֹן שֶׁל הַכֹּל - אוֹתָם שְׁנַקְשְׁרָה בְּהֶם אֲהֶבְת רַבּוּנָם, שְׁהָרִי מְדוּרָם נִקְשֵׁר לְהִיכְל שַׁעוּלָה עַל הַכֹּל. מַה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּךְ הוּא מִתַּעֲטֵר בְּנָה.

בֵּא וְרָאָה, (הכל אהבה) הֵיכְל הַזֶּה נִקְרָא אֲהֶבָה, וּבִשְׂכִיל הָאֲהֶבָה הַכֹּל קָיָם, כְּפַתּוּב (שיר השירים ח) מִיָּם רַבִּים לֹא יוּכְלוּ לְכַבּוֹת אֶת הָאֲהֶבָה. וְהַכֹּל קָיָם בְּאֲהֶבָה, שְׁהָרִי הַשֵּׁם הַקְדוּשׁ כֵּן נִמְצָא,

שָׁמָא קְדִישָׁא הִכִּי אֲשַׁתְּכַח דְּהָא אוּקְמוּהָ, יי',
 לֹא מִתְפָּרֵשׁ קוּצָא דְלַעֲיִלָא מִן יי' לְעַלְמִין.
 דְּהָא בְּרַחֲמֵימוּתָא שְׂרִיא עָלֶיהָ, וְלֹא מִתְפָּרֵשׁ
 מִנֵּיהָ לְעַלְמִין. ה', הָא אוּקְמוּהָ, דִּיּוּד לֹא
 מִתְפָּרֵשׁ מִנָּה, וְאֲשַׁתְּכַחוּ כַּחְדָּא בְּחִבְיבוּתָא,
 לֹא אֲתַפְּרִשְׁן דָּא מִן דָּא. כְּגוּוּנָא דָּא ה' וְהָא
 אֲתַמְר, כְּמָה דְכְּתִיב, (בראשית ב) וְנָהַר יוֹצֵא
 מַעְדָן, יוֹצֵא תְדִיר לְעַלְמִין, בְּחִבְיבוּתָא
 אֲתַדְבְּקֵן.

שְׁהַרִי פְרִשׁוּהָ, יי' לֹא נִפְרַד הַקוּץ
 שְׁלִמְעֵלָה מִן יי' לְעוֹלָמִים, שְׁהַרִי
 בְּאַהֲבָה שׁוֹרָה עָלָיו, וְלֹא נִפְרַד
 מִמֶּנּוּ לְעוֹלָמִים. ה' הַרִי פְרִשׁוּהָ,
 שִׁי' לֹא נִפְרַדְתָּ מִמֶּנָּה, וְנִמְצְאוּת
 יַחַד בְּחִבְיבוּת, לֹא נִפְרַדוּת זֶו
 מִזֶו. כְּמוֹ כֵן ה', וְהַרִי נִתְבָּאָר,
 כְּמוֹ שְׁכַתּוּב (בראשית ב) וְנָהַר יוֹצֵא
 מַעְדָן, יוֹצֵא תְמִיד לְעוֹלָמִים,
 נִדְבָקִים בְּחִבְיבוּת.

ו"ה כְּשֶׁנִּדְבָקוּת זֶו בְּזוֹ, נִדְבָקוּת
 יַחַד בְּחִבְיבוּת, חֲתָן עִם כְּלָה,
 שְׂדָרְכָן תְּמִיד נִמְצְאוּת בְּחִבְיבוּת.
 יי' עִם ה', ה' עִם ו', ו' עִם ה', וְזוֹ
 עִם זֶו נִקְשְׁרוּת בְּחִבְיבוּת, וְהַכֵּל
 נִקְרָא אַהֲבָה. וְעַל כֵּן מִי שְׂאוּהָב
 אֶת הַקְּלָף, הַרִי הוּא נִקְשֵׁר
 בְּאוֹתָהּ הַאֲהֲבָה, וּמִשׁוּם כֵּן
 וְאַהֲבַת אֵת ה' אֱלֹהֵיָהּ.

וְהוּוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְגו'. רַבִּי
 יִצְחָק פְּתַח, (תהלים לה) כָּל עֲצַמְתִּי
 תֹאמְרָנָה ה' מִי כְמוֹף מִצִּיל עֵינִי
 מִחֶזֶק מִמֶּנּוּ וְעֵינִי וְאֲבִיוֹן מִגּוֹלוֹ.
 פְּסוּק זֶה אָמַר אוֹתוֹ דְּוַד בְּרוּחַ
 הַקְּדוּשׁ. כָּל עֲצַמְתִּי תֹאמְרָנָה, וְכִי
 מִי רָאָה עֲצַמוֹת שְׂאוּמְרוֹת
 שִׁירָה? אֵלֶּא הַפְּסוּק הֵינָה בְּזִמְן
 שְׁהַקְדוּשׁ בְּרוּף הוּא עֲתִיד
 לְהַחֲיוֹת אֶת הַמֵּתִים, וְעֲתִיד
 הַקְּדוּשׁ בְּרוּף הוּא לְהַתְקִין
 הַעֲצַמוֹת וּלְקַרֵּב כָּל אַחַת וְאַחַת
 לְמִקּוּמָן, שְׁכַתּוּב (יחזקאל לו)
 וַתִּקְרְבוּ עֲצַמוֹת עֵצִים אֵל עֲצָמוֹ,
 וְכַתּוּב (ישעיה נח) וְעֲצַמְתֶּיךָ יַחְלִיץ.
 אִזְ עֲתִידוֹת הֵן לוֹמַר שִׁירָה.

אִיוּו שִׁירָה אוֹמְרוֹת? ה' מִי כְמוֹף
 (מקדימים), וְזוֹ הַשִּׁירָה הַמְעֵלָה
 מִמָּה שְׂאִמְרוּ יִשְׂרָאֵל עַל הַיָּם,
 שְׁהַרִי הֵם לֹא הִזְכִּירוּ אֶת הַשֵּׁם
 הַקְּדוּשׁ אֵלֶּא אַחֲרֵי שְׁלֹשׁ מַלְאִים,
 שְׁכַתּוּב (שמות טו) מִי כַמְכָה בְּאֵלִים
 ה'. וְכַאֵן הֵם מְקַדְּמִים אֶת הַשֵּׁם

ו"ה כַּד אֲתַדְבְּקֵן דָּא כְּדָא, אֲתַדְבְּקֵן בְּחִבְיבוּתָא
 כַּחְדָּא, חֲתָן בְּכְלָה, דְּאֲרַחֲמֵיהּוּ תְדִיר
 בְּחִבְיבוּתָא אֲשַׁתְּכַח. יי' בְּה', ה' עִם ו', ו' עִם
 ה'. וְדָא כְּדָא אֲתַקְשֵׁר בְּחִבְיבוּתָא. וְכֵלָּא
 אַהֲבָה אֶקְרִי. וְעַל דָּא מֵאן דְּרַחֲמִים לְמַלְפָּא,
 הָא אֲתַקְשֵׁר בְּהוּא אַהֲבָה. וּבְגִין כֵּן, וְאַהֲבַת
 אֵת יי' אֱלֹהֵיָהּ.

וְהוּוּ הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה וְגו'. רַבִּי יִצְחָק פְּתַח,
 (תהלים לה) כָּל עֲצַמְוֹתֵי תֹאמְרָנָה יי' מִי
 כְמוֹף מִצִּיל עֵינִי מִחֶזֶק מִמֶּנּוּ וְעֵינִי וְאֲבִיוֹן
 מִגּוֹלוֹ. הָאִי קָרָא דְוַד אֲמַרְיָה בְּרוּחָא
 דְּקוּדְשָׁא, כָּל עֲצַמְוֹתֵי תֹאמְרָנָה, וְכִי מֵאן
 חָמָא גְרַמִּי דְאָמְרוּ שִׁירְתָּא. אֵלֶּא הָאִי קָרָא,
 בְּזִמְנָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיף הוּא זְמִין לְאַחֲרֵיָא
 מִתְּרִיא, וְזְמִין קְדֻשָׁא בְּרִיף הוּא לְאַתְרֵיהּוּ,
 גְרַמִּי, וּלְקַרְבָּא כָּל חַד וְחַד לְאַתְרֵיהּוּ,
 דְּכְתִיב, (יחזקאל לו) וַתִּקְרְבוּ עֲצַמוֹת עֵצִים אֵל
 עֲצָמוֹ. וְכְתִיב (ישעיה נח) וְעֲצַמְוֹתֶיךָ יַחְלִיץ. כְּדִין
 זְמִינָן אֵינּוֹן לְמִימַר שִׁירְתָּא.

כָּאִי שִׁירְתָּא אֲמַרִי. יי' מִי כְמוֹף (מקדימים) וְדָא
 שִׁירְתָּא מְעַלְיָא, מִמָּה דְאָמְרוּ יִשְׂרָאֵל
 עַל יַמָּא, דְּהָא אֵינּוֹן לֹא אֲדַכְּרוּ שְׁמָא קְדִישָׁא,
 אֵלֶּא כְּתַר תְּלַת מַלְיָן, דְּכְתִיב, (שמות טו) מִי

כְּמוֹכָה בְּאֵלִים יי'. וְהֵכָא אֵינּוֹן מְקַדְּמִי לְשְׁמָא קְדִישָׁא, דְּכְתִיב יי' מִי

כמוך. מציל עני מחזק ממנו, דא יצר טוב, מיצר רע. בגין דיצר הרע תקיף הוא כאבנא. כמה דכתיב, (יחזקאל לו) והסירותי את לב האבן. ויצר טוב הוא בשרא, דכתיב, (שם) ונתתי לכם לב בשר.

הקדוש, שכתוב ה' מי כמוך. מציל עני מחזק ממנו - זה יצר טוב מיצר הרע, משום שיצר הרע תקיף הוא כמו אבן, ככתוב (יחזקאל לו) והסירותי את לב האבן, ויצר הטוב הוא בשר, שכתוב ונתתי לכם לב בשר.

הא חזי, יצר הרע למה הוא דומה. בשעתא דאתי לאזדווגא כבר נש, הוא כפרזלא, עד דעאלין ליה בנורא. בתר דיתחמם אתהדר פלא כנורא.

בא וראה, יצר הרע למה הוא דומה? בשעה שהוא בא להזדווג עם האדם הוא כמו ברזל, עד שמכניסים אותו לאש. אחר שיתחמם, הכל חוזר כאש.

רבי חייא אמר, יצר הרע פד אתי לאזדווגא ביה לבר נש, דמי לבר נש דקריב לפתחא, וחמי דלא אית מאן דמחי בידיה. עאל לביתא, ואתעביד ליה ארץ. חמא דלא אית מאן דמחי בידיה, ויניזיל ליה לארחה. פיון דעייל לביתא, ולא אית דימחי בידיה, אתמנא עליה ואתעביד מאריה דביתא (דף רס"ח א'')

רבי חייא אמר, כשבא יצר הרע להזדווג עם האדם, דומה לאיש שקרב לפתח ורואה שאין מי שמוחה בידו, נכנס לבית ונעשה לו אורח. רואה שאין מי שמוחה בידו, וילף לו לדרכו. פיון שנכנס לבית ואין מי שימחה בידו, מתמנה עליו ונעשה בעל הבית, עד שנמצא שכל הבית עומד לרשותו.

מאן אזליפנא. מפרשתא דדוד אזליפנא. מה כתיב, (שמואל ב יב) ויבא הלך לאיש העשיר, הלך דקריב לפתחא, ולא בעי לאתעכבא תמן, אלא למהך לארחה. פך הוא יצר הרע, כמה דמקרב לביתא, מתקרב גבי דבר נש, אתער עליה בחובא זעיר, דא הוא אורח עראי. חמי דלית דמחי בידיה, מה כתיב, לעשות לאורח הבא אליו, אתעביד ליה אורח אכסנאי בביתא, אתער עליה בחובוי יתיר, יומא חד, או תרין יומין, כהאי אורח דשראן ליה בביתא, יומא חדא, או שתי יומין, (בגין דאיתו אורח) פיון דחמי דלית מאן דמחי בידיה, מה כתיב, (שם) ויעש לאיש הבא אליו, אתעביד מארי דביתא, כמה דאת אמר (בראשית מב) האיש אדוני הארץ. רות א) איש נעמי. פך הוא יצר הרע, אתעביד לקבליה דבר נש,

ממי למדנו? מפרשת דוד למדנו. מה כתוב? (שמואל ב יב) ויבא הלך לאיש העשיר. הלך שקרב לפתח ולא רוצה להתעכב שם, אלא ללכת לדרכו. פך הוא יצר הרע, כמו שקרב לבית מתקרב לאדם. מתעורר עליו בחטא קטן, זהו אורח עראי. רואה שאין מי שמוחה בידו, מה כתוב? לעשות לארץ הבא לו אליו, נעשה לו אורח אכסנאי בבית. מתעורר עליו בחטא יוטר, יום אחד או יומים, כאורח הזה שמשהים אותו בבית יום אחד או יומים, (בגלל שהוא אורח) פיון שרואה שאין מי שמוחה בידו, מה כתוב? (שם) ויעש[ה] לאיש הבא אליו, נעשה בעל הבית, כמו שנאמר (בראשית מב) האיש אדוני הארץ. רות א) איש נעמי. פך הוא יצר הרע, נעשה כנגד האדם איש, בעל הבית,

והנה נקשר האדם לעבודתו, והוא עושה בו כרצונו.

ועל פן צריך אדם לשים דברי תורה עליו תמיד, כדי שיהיה אותו יצר הרע שבור בהם, שאין ליצר הרע מקטרג פרט לדברי תורה, ועל פן כתוב והיו הדברים האלה וגו', על לבבך - על שני צריך, שיצר הטוב מתעטר בהם, ויצר הרע נכנע בהם. אמר רבי יהודה, מה יצר הטוב צריך דברי תורה? אמר לו, יצר הטוב מתעטר בהם. ויצר הרע, פיון שרואה שאדם לא שב ולא רוצה להשתדל בתורה, אז הוא עולה למעלה ומלמד עליו חובה, זהו שכתוב (משלי א) וכסילים מרים קלון.

כשבא רבי שמעון, אמר, הרי ודאי פרשת קריאת שמע רמזה בו עשר אמירות כמו שבארנו, וכך הוא ודאי. והיו הדברים האלה, הם הכלל של עשר האמירות, ומשום כך יש פאן עשר מצוות, כנגד עשר מצוות של התורה. ומי הן? ושננתם לבניך. ודברת בם. בשבתך בביתך. ובשבתך בדרךך. ובשבתך ובקומך. ובקומך וקשרתם לאות על ירך. והיו לטטפת בין עיניך. וכתבתם על מזוזות ביתך. ובשערך. הרי עשר כנגד עשר אמירות. ועל פן הפרשיות הללו הן כלל גדול בתורה. אשרי חלקו של מי שמשלים אותו בכל יום פעמים, שהרי התקדש בפיו השם הקדוש כראוי.

רבי אחא הנה עומד עם רבי אלעזר לילה אחד אחרי חצות הלילה, והיו עוסקים בתורה. פתח רבי אלעזר (רבי אחא) ואמר, (ברים ל) פי הוא חייך וארך ימך וגו'.

איש, פעל הבית, הא אתקשר בר נש בפולחניה, והוא עביד ביה רעותיה.

ועל דא בעי בר נש לשואה מלין דאורייתא עליה תדיר, בגין דיהא ההוא יצר הרע תביר בהו, דלית ליה מקטרגא ליצר הרע, בר מלי דאורייתא. ועל דא פתיב, והיו הדברים האלה וגו', על לבבך, על תרי יצריך, יצר הטוב אתעטר בהו, ויצר הרע אתפנע בהו. אמר רבי יהודה, יצר הטוב, מה בעי מלי דאורייתא. אמר ליה, יצר הטוב אתעטר בהו. ויצר הרע, פיון דחמי בר נש לא תב, ולא בעי לאשתדלא באורייתא, פדין הוא סליק לעילא, ואולף עליה חובה, הדא הוא דכתיב, (משלי א) וכסילים מרים קלון.

בר אתא רבי שמעון, אמר, הא ודאי פרשתא דקריאת שמע רמיזא ביה עשר אמירן כמה דאוקמוה, והכי הוא ודאי. והיו הדברים האלה, כלל דעשר אמירן אינון. ובגין כך עשר פקודין אית הכא, לקבל עשר פקודין דאורייתא. ומאן אינון. ושננתם לבניך. ודברת בם. בשבתך בביתך. ובשבתך בדרךך. ובשבתך. ובקומך. ובקומך וקשרתם על ירך. והיו לטוטפות בין עיניך. וכתבתם על מזוזות ביתך. ובשערך. הא עשר, לקבל עשר אמירן. ועל דא פרשיין אלין כלל רב אינון באורייתא, זפאה חולקיה, מאן דאשלים ליה בכל יומא תרי זימני, דהא אתקדש בפומיה שמא קדישא כדקא יאות.

רבי אחא, הנה קאים עמיה דרבי אלעזר ליליא חד בתר פלגות ליליא, והווי משתדלי באורייתא. פתח רבי אלעזר, (מ"א רבי אחא) ואמר, (ברים לב) פי הוא חייך ואורך ימך וגו'.

הא חזי, על כל תנאין (נ"א פקודין) דגזר קדשא ברין הוא פד עאלו לארעא דישראל, גזרה דאורייתא הוה. מאי טעמא, בגין דשכינתא לא מתיישבא בארעא, אלא באורייתא. ולא מתיישבא לעילא, אלא באורייתא.

דהכי אמר (רבי שמעון) אבא, תורה שבעל פה לא אשתמודע, אלא בגין תורה שבכתב. שכינתא לא מתיישבא לעילא ותתא אלא עם תורה דלתתא. דכל זמנא דאורייתא אשתכח עמיה, יכלא למיקם בעלמא. (נ"א תורה שבכתב לא אשתמודעא אלא בגין תורה שבעל פה, ותורה שבעל פה לא אשתמודעא אלא מתורה שבכתב, ודאי כלל הצריך לפרט, ופרט הצריך לכלל. שכינתא לא מתיישבא לעילא אלא באורייתא דלתתא. דכל זמנא דאורייתא אשתכחתי ויכלא למיקם בעלמא) הדיא הוא דכתיב, פי הוא חייך ואורך ימיד לשבת על האדמה. על האדמה סתם. ואי לאו דאפסיק מלי דאורייתא לא יכלא למיקם. דכתיב, (ירמיה ט) על מה אבדה הארץ. וכתיב, ויאמר יי' על עזבם את תורתיה.

עד דהווי יתבי, מאיך רבי שמעון רישיה. אמר, ודאי הכי הוא ודיא הוא רזא דאשפחנא בספרא דרב המנונא סבא, ואוקים קרא דא, ברזא דכנסת ישראל, דכתיב, (שמות כא) שארה פסותה ועונתה לא יגרע. ואי אתמונעו מנה, מה כתיב, ויצאה חנם אין כסף. כמה דאת אמר, (ישעיה ג) אי זה ספר פריתות אמכם אשר שלחתיה. וכתיב, (ישעיה נב) חנם נמפרתם ולא בכסף תגאלו. ומאן דמונע אורייתא מנה, פמאן דנוסב מארי (כ"א שארה) דאתתא, ומנוע ליה מנה, דא אשתארת פארמלתא, ולא ארמלתא. הדיא הוא דכתיב, (איכה א) היתה כאלמנה, ולא אלמנה.

בא וראה, על כל התנאים (המצוות) שגזר הקדוש ברוך הוא כשנכנסו לארץ ישראל, גזרת התורה היתה. מה הטעם? משום שהשכינה לא מתיישבת בארץ אלא בתורה, ולא מתיישבת למעלה אלא בתורה.

שכך אמר (רבי שמעון) אבא, תורה שבעל פה לא נודעת, אלא בשביל תורה שבכתב. השכינה לא מתיישבת למעלה ולמטה, אלא עם התורה שלמטה. שכל זמן שהתורה נמצאת עמו, יכול לעמד בעולם. (תורה שבכתב לא נודעת אלא משום תורה שבעל פה, ותורה שבעל פה לא נודעת אלא מתורה שבכתב. ודאי כלל הצריך לפרט, ופרט הצריך לכלל. השכינה לא מתיישבת למעלה אלא בתורה שלמטה. שכל זמן שהתורה נמצאת, יכולה להתקיים בעולם) זהו שכתוב פי הוא חייך וארץ ימיד לשבת על האדמה. על האדמה סתם. ואם לא שמפסיק דברי תורה, לא יכול לעמד, שכתוב (ירמיה ט) על מה אבדה הארץ. וכתיב, ויאמר ה' על עזבם את תורתיה.

בעודם יושבים, הנמיד רבי שמעון את ראשו ואמר, ודאי כך הוא, וזהו הסוד שמצאנו בספרו של רב המנונא סבא, ובאר הפסוק הזה בסוד של פנסת ישראל, שכתוב (שמות כא) שארה פסותה ועונתה לא יגרע. ואם מונעים ממנה, מה כתוב? ויצאה חנם אין כסף, כמו שנאמר (ישעיה ג) אי זה ספר פריתות אמכם אשר שלחתיה. וכתיב (שם נב) חנם נמפרתם ולא בכסף תגאלו. ומי שמונע ממנה תורה, כמי שלוקח בעל (שארה) של אשה ומונע אותו ממנה, זו נשארת כאלמנה, ולא אלמנה. זהו שכתוב (איכה א) היתה כאלמנה, ולא אלמנה.

לאחר קריאת הזוהר (יאמר תפלה זו בכנינת הלב)

יהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבתי שיתקיים בנו עתה מקרא שפתוב "ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ", להעלות לרומם ולתקן הריסות וחרבות השכינה הקדושה לקשוט ופאר פירא עלאה ולארמון שעל מכונו ישב להחזיר עטרה ליושנה וקיים בנו מהרה מקרא שפתוב "ויהי אור הלבנה פאור החמה ואור החמה יהיה שבעתים פאור שבעת הימים". וזכות הרשב"י הקדוש ובנו רבי אלעזר, וזותם בן עזיהו, יעמוד לנו לתקן העולם מיום שנברא עד סופו פראונו וברצון יראיו. ובזכות היותנו עסוקים בהקמה הזאת, על ידה תתקרב הגאולה, וישועתה מהרה תצמיח, לעלוי שכינת עוגנו במהרה במינו. ויקיים בנו מקרא שפתוב "ויאמר אלקים יהי אור", ויארר עלינו אור ה', ביום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד, אמן נצח סלה ועד. (נפח התפלה מתוך לשונו הקדוש של רבי חיים ויטאל זיע"א)

מודה אני לפניך השם אלוקי ואלקי אבותי שזכיתני ללמוד ולהגות בספר הקדוש הזה ויהרהר עליו, וזכות התנאים הקדושים שלמדנו תורתם יעמוד לנו ולזרענו ונזכה להבטחת הנביא (ישעיה נט, כ-כא) ובא לציון גואל ולשבי פשע ביעקב נאם ה'. ואני זאת בריתי אותם אמר יהוה רוחי אשר עליה ודברי אשר שמתו פסיה לא ימושו מפיה ומפי זרעה ומפי זרע זרעה אמר ה' מעתה ועד עולם. ויתקיים בנו הנבואה (ישעיה נא, טז) ואשים דברי פסיה ובצל ידי פסיתיה לנטע שמים וליסד ארץ ולאמר לציון עמי אתה. וברפת משה רבינו מהימנא תתגלה במהרה ה' בך נחננו ואין עמו אל נכר, יראו עינינו וישמח לבנו ותגל נפשנו בישועתך באמת באמר לציון מלך אלוקיך, ברוך ה' לעולם אמן ואמן. (סיד ה')

אלהינו ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש לנו. שובה אלינו [עלינו] בהמון רחמיה בגלל אבות שעשו רצונה. בנה ביתך ככתחלה וכונן מקדשה על מכונו. והראנו בבנינו ושמחנו בתקונו. והשב שכינתך לתוכו, והשב פהנים לעבודתם ולויים לדוכנם לשירים ולזמרים. והשב ישראל לנויהם. ומלאה הארץ דעה את ה' ליראה ולאבהב את שמה הגדול הגבור והנורא אמן בן יהי רצון. (סי"ת)

הקדיש לעלוי הנשמה: הקדיש הוא שבח גדול לבורא עולם על פן יש בזה עלוי נשמה גדול לנפטר במקדש בזה שגורם לצבור לענות אמן, שהוא עלוי נשמה גדול עד מאד ונחת רוח לנשמה. מלבד מה שמציל את הנפטר מדינה של גיהנם. מעלה אותו בדרגות נוספות בגן עדן (עיינו פה החיים שכתב לומר בכל ליל שבת קדיש אחר מאה שנה שעולה מעלה מעלה, ועי"ע פלא יוציא).

מעלת לימוד הזוהר לעלוי הנשמה: פתבו המקבלים: לימוד הקבלה והזוהר (תורת הרשב"י) יש בו תועלת לנשמה יותר משאר למידים. כי לכן נקרא זוהר שהוא מזהיר הנשמה... וביום שבת קודש ששעה אחת לימוד הזוה"ק שונה אלה שנה, ובשמחה מליון שנה עליו להשתדל יותר בלימוד הזוה"ק כי הוא מבחינת היום, קדוש הוא לאלהינו... ומה גדלה מעלת לימוד הזוהר הקדוש בגבהי מרומים ובמקדש ביום הקדוש יום השבת שאין ערה להשגתו, ובנדאי למודו בעד עלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, אין קץ למעלתו ואין קץ לעלוי נשמת אביו או אמו ע"ה, ומעטרים לנשמה בעטרה ולבוש מיוחד בזכות למודו. וכן לתמי ותמותו ע"ה (ועי' סב הישר) והנה יאמרו אתו, כפול ומכפל שבעתים, בבחינת מכבדו במותו וכו', (ועי' פלא יוציא ערה כבוד אב ואם).

קדיש על ישראל נסח ספרדי (ע"מ)

יִתְגַּדֵּל וַיִּתְקַדֵּשׁ שְׁמֵהּ רַבָּא. (אמ) בְּעֶלְמָא דִּי בְּרָא כְרַעוּתָהּ וַיְמַלִּיד מַלְכוּתָהּ
וַיַּצְמַח פְּרָקְנָהּ וַיִּקְרַב מְשִׁיחָהּ. (אמ) בְּחַיִּיכוּן וּבְיוֹמֵיכוּן וּבְחַיֵּי דְכָל בֵּית
יִשְׂרָאֵל בְּעֶגְלָא וּבְזִמְן קָרִיב וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁמֵהּ רַבָּא מְבָרַךְ לְעָלְמָא
וּלְעַלְמֵי עָלְמֵינָא יִתְבָּרַךְ וַיִּשְׁתַּבַּח וַיִּתְפָּאֵר וַיִּתְרוֹמֵם וַיִּתְנַשֵּׂא וַיִּתְהַדָּר וַיִּתְעַלֶּה
וַיִּתְהַלֵּל שְׁמֵהּ דְקוּדְשָׁא בְּרִידָהּ הוּא. (אמ) לְעֵלְמָא מִן כָּל בְּרַכְתָּא שִׁירְתָּא
תְּשַׁבְּחָתָא וְנַחְמָתָא דְאִמְרִין בְּעֶלְמָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עַל יִשְׂרָאֵל וְעַל רַבְּנָן
וְעַל תַּלְמִידֵיהוֹן וְעַל כָּל תַּלְמִידֵי תַלְמִידֵיהוֹן דְעֶסְקִין בְּאוּרִיתָא קְדֻשָּׁתָא. דִּי
בְּאַתְרָא הַדִּין וְדִי כְּכָל אַתְרָא וְאַתְרָא, יְהֵא לְנָא וְלַהוֹן וּלְכוּן הֵנָּה וְחֶסְדָּא וְרַחֲמֵי
מִן קֳדָם מְאָרִי שְׁמֵיָא וְאַרְעָא וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) יְהֵא שְׁלָמָא רַבָּא מִן שְׁמֵיָא,
חַיִּים וְשֹׁבְעֵי וַיִּשְׁוּעָה וְנַחְמָה וְשִׁיזְבָּא וְרַפּוּאָה וְגִאֲלָה וְסִלְיַחָה וְכַפְרָה, וְרוּחַ
וְהַצְלָה לְנוּ וּלְכָל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ) עוֹשֵׂה שְׁלוֹם בְּמִרוֹמָיו הוּא
בְּרַחֲמָיו יַעֲשֵׂה שְׁלוֹם עֲלֵינוּ וְעַל כָּל עַמּוּ יִשְׂרָאֵל וְאִמְרוּ אָמֵן: (אמ)

הַשְּׂכֵבָה לְאִישׁ: אֲשֶׁרֵי אִישׁ יֵרָא אֶת יְהוָה בְּמִצּוֹתָיו חֲפִיץ מְאֹד: הַמְרַחֵם עַל
כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וַיְחַמּוֹל וַיִּרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה שֶׁל (פב"פ). רוּחַ
יְהוָה תְּנִיחָנּוּ בְּגֵן עֵדֶן: דְאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת אֱלֹהָא מְאָרִיָּה שְׁמֵיָא
וְאַרְעָא. מְלַךְ מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יִרְחַם עָלָיו. וַיְחוּם וַיְחַמּוֹל עָלָיו. מְלַךְ
מַלְכֵי הַמְּלָכִים בְּרַחֲמָיו יִסְתִּירָהוּ בְּצַל כְּנָפָיו וּבִסְתֵר אֶהְלוּ לַחֲזוֹת בְּנוֹעַם
יְהוָה וּלְבַקֵּר בְּהִיבְלוּ. וְלִקְצֵן הַיָּמִין יַעֲמִידָהוּ. וּמִנְחַל עֵדֶנּוּ יִשְׁקָהוּ. וַיִּצְרֹר
בְּצִרּוֹר הַחַיִּים נִשְׁמָתוֹ. וַיִּשִׁים כְּבוֹד מְנוּחָתוֹ. יְהוָה הוּא נִחְלָתוֹ. וַיִּלְוֶה אֱלֹו
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבוֹ יְהִי שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם.
הַלֵּךְ נִכְחוּ. הוּא וְכָל בְּנֵי יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבִים עַמּוּ בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

הַשְּׂכֵבָה לְאִשָּׁה: אֵשֶׁת חַיִל מִי וּמְצָא, וְרַחֵם מִפְּנֵינִים מִכְּרָה: שֶׁקֶר הַחֵן וְהַכֵּל
הַיָּפִי, אִשָּׁה יִרְאֵת יְהוָה הִיא תִתְהַלֵּל: תִּנּוּ לָהּ מִפְּרֵי יָדֶיהָ, וַיְהַלְלוּהָ בְּשַׁעֲרֵים
מְעֻשֵׂיָהּ: הַמְרַחֵם עַל כָּל בְּרִיּוֹתָיו הוּא יְחוּם וַיְחַמּוֹל וַיִּרְחַם עַל נַפְשׁ, רוּחַ וְנִשְׁמָה
שֶׁל (פב"פ). רוּחַ יְהוָה תְּנִיחָנּוּ בְּגֵן עֵדֶן: דְאַתְפְּטֵר מִן עֲלְמָא הַדִּין כְּרַעוּת
אֱלֹהָא מְרִיָּה שְׁמֵיָא וְאַרְעָא. הַמְּלַךְ בְּרַחֲמָיו יְחוּם וַיְחַמּוֹל עָלֶיהָ. וַיִּלְוֶה אֱלִיָּהּ
הַשְּׁלוֹם וְעַל מִשְׁכְּבָהּ יְהִי שְׁלוֹם. בְּדַכְתִּיב: יְבוֹא שְׁלוֹם יְנוּחוּ עַל מִשְׁכְּבוֹתָם.
הַלֵּךְ נִכְחוּ. הִיא וְכָל בְּנוֹת יִשְׂרָאֵל הַשּׁוֹכְבוֹת עִמָּה בְּכָלֵל הַרְחָמִים וְהַסְלִיחוֹת.
וְכֵן יְהִי רְצוֹן וְנֹאמֵר אָמֵן:

יתגדל ויתקדש שמה רבא. בעלמא די ברא כרעותה וימליך מלכותה. ויצמח פורקנה ויקרב משיחה. בחייכון וביומיכון ובחיי דכל בית ישראל. בעגלא ובזמן קריב ואמרו אמן: יהא שמה רבא מברך לעלם ולעלמי עלמאי: יתברך וישתבח ויתפאר ויתרומם ויתנשא ויתהדר ויתעלה ויתהלל. שמה דקודשא. בריך הוא לעלא (בעשי"ת ולעלא מכל) מן כל ברכתא ושירתא, תשבחתא ונחמתא, דאמירן בעלמא. ואמרו אמן:

על ישראל ועל רבנן ועל תלמידיהון ועל כל תלמידי תלמידיהון ועל כל מאן דעסקין באורייתא די באתרא הדין ודי בכל אתר ואתר יהא להון ולכון שלמא רבא הנא וחסדא ורחמי וחי אריכי ומזוני רויחי ופורקנא מן קדם אבוהון די בשמיא וארעא ואמרו אמן: יהא שלמא רבא מן שמיא וחיים טובים עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן: עושה שלום במרומיו הוא ברחמי ועושה שלום עלינו ועל כל ישראל ואמרו אמן:

תפלה על הנפטר לאחר הלמוד

לאיש: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגי בן פלוגי) וגמול נא עמו בחסדך הגדול לפתח לו שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתו באהבה ובחבה. ושלח לו מלאכך הקדושים והטהורים להוליכו ולהושיבו תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעו מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותו מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לו על כל פשעיו. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לו זכותיו וצדקותיו אשר עשה. ותשפיע לו מנשמתו לרשן עצמותיו בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. וישכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל יראה פני גיהנם. ונשמתו תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותו בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

לאשה: אנא ה' מלא רחמים אשר בידך נפש כל חי ורוח כל בשר איש, יהיה נא לרצון לפניך תורתנו ותפלתנו בעבור נשמת (פלוגית בת פלוגית) וגמול נא עמה בחסדך הגדול לפתח לה שערי רחמים וחסד, שערי גן עדן, ותקבל את נשמתה באהבה ובחבה. ושלח לה מלאכך הקדושים והטהורים להוליכה ולהושיבה תחת עץ החיים אצל נשמות הצדיקים והצדקניות וחסידים וחסידות להנות מזיו שכינתך, ולהשביעיה מטובך הצפון לצדיקים. והגוף ינוח בקבר במנוחה נכונה בחדוה ובשמחה ובשלום, כדכתיב, יבא שלום ינוחו על משכבותם הולך נכוחו. וכתיב, יעלו חסידים כבוד ירננו על משכבותם. וכתיב, אם תשכב לא תפחד ושכבת וערבה שנתך, ותשמר אותה מחבט הקבר ומרמה ותולעה. ותסלח ותמחול לה על כל פשעיה. כי אדם אין צדיק בארץ אשר יעשה טוב ולא יחטא. וזכר לה זכותיה וצדקותיה אשר עשתה. ותשפיע לה מנשמתה לרשן עצמותיה בקבר מרוב טוב הצפון לצדיקים, דכתיב, מה רב טובך אשר צפנת ליראיך, וכתיב, שמר כל עצמותיו אחת מהנה לא נשברה. ותשכון בטח בדרך ושאנן מפחד רעה, ואל תראה פני גיהנם. ונשמתה תהא צרוכה בצרור החיים ולהחיותה בתחית המתים עם כל מתי עמך ישראל ברחמים, אמן:

